Lietas arhīva Nr. C-1516-21/23
ECLI:LV:RVPT:2021:0126.C30517720.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2021. gada 26. janvārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S. Meliņa
rakstveida procesā tiesas telpās Abrenes ielā 8, Rīgā izskatīja civillietu SIA "WESTWARD" prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu

Aprakstošā daļa

2020. gada 18. maijā tiesā saņemts prasītājas SIA "WESTWARD" prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. A/ par zaudējumu piedziņu, kurā prasītāja, pamatojoties uz Darba likuma 83,84. pantu, 86. panta 3. daļu, Civillikuma 1716.,1770.,1771.,1772.,1773.,1775.,1779.,1753.,1759. panta 2. daļu, 1760.,1765. pantu lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus EUR 26684,64 un līgumsodu 10% apmēra EUR 2666,86, bet kopā EUR 29333,50 un visus tiesāšanās izdevumus.

Prasītāja norāda, ka starp SIA "WESTWARD" un /pers. A/ 29.08.2013. tika noslēgts darba līgums Nr.290813/01.

Darba tiesiskās attiecības starp /pers. A/ un SIA "WESTWARD" tika izbeigtas 19.12.2019, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta l. daļas 2.punktu,proti, Atbildētājs rīkojās prettiesiski un zaudēja darba devēja uzticību.

29.08.2013. Darba līguma Nr.290813/01 (turpmāk - Līgums) 3.10. punkts nosaka, ka Darbinieks apņemas divus gadus pēc darba attiecību izbeigšanās ar Darba devēju Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas un Igaunijas Republikas teritorijā neveikt profesionālu darbību un/vai nestrādāt cita darba devēja labā, jā šāda darbība rada vai var radīt konkurenci Darba devēja komercdarbībai (t.sk. gultņu, instrumentu un rūpnieciskās transmisijas tirdzniecība).

Darba līguma 5.3. punkts nosaka, ka Līguma 3.10. punktā minētā konkurences ierobežojuma pārkāpuma gadījumā vai darba attiecību izbeigšanas gadījumā, pamatojoties uz Darba likuma 101. panta pirmās daļas 1.. 2.. 3.. 4. vai 5. punkta noteikumiem. Darbinieks apņemas atmaksāt Darba devējam visu saņemto atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu, bez tam, Līguma 3.10. punktā minētā konkurences ierobežojuma pārkāpuma gadījumā Darbinieks apņemas samaksāt Darba devējam līgumsodu 10% desmit procentu) apmērā no saņemtās atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu.

/pers. A/ pretrunā ar Līguma nosacījumiem, 2018.gada maijā kļuva par SIA "BALTTECH" vienīgo dalībnieku un vienīgo valdes locekli ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi. Balttech.lv mājaslapā ir izvietota informācija par to, kādas preces tirgo uzņēmums. SIA "BALTTECH" piedāvā tādas pašas rūpniecības ķīmijas preces, ka SIA "WESTWARD" ar to radot konkurenci, kas ir pretrunā ar darba līguma noteikumiem.

Pēc Atbildētāja atlaišanas SIA "WESTWARD" elektronisko pastu, kuru lietoja Atbildētājs strādājot pie Prasītāja, turpina nākt "atbildes" vēstules no Prasītāja darījumu partneriem par konkrētiem pasūtījumiem. Savukārt, Prasītājs nekādus pieprasījumus nesūtīja. No minētā var secināt, ka /pers. A/ pārvilināja SIA "WESTWARD" darījumu partnerus, izmantojot situāciju, ka visiem SIA "WESTWARD" darījumu partneriem nebija zināms par viņa atlaišanu un tās iemesliem. /pers. A/ ir izveidota ļoti līdzīga personīgā e-pasta adrese: /elektroniskā pasta adrese A/, tāpēc SIA "WESTWARD" darījumu partneri nejauši sūta atbildes vēstules uz elektronisko pastu: /elektroniskā pasta adrese B/ pēc /pers. A/pieprasījuma. 25.02.2020. SIA "WESTWARD" darbinieks atveda savam klientam SIA "TEMPRA" preces un satika tur /pers. A/, kurš sēdēja SIA "TEMPRA" kabinetā un runāja ar uzņēmuma darbinieku, bet pagalmā stāvēja viņa automašīna VW CADDY valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Par notikušo tika sniegts rakstisks paskaidrojums.

Ņemot vērā minēto un Līguma 5.3. punkta nosacījumus, secināms, ka /pers. A/ ir pārkāpis Līguma 3.10. punktā noteiktos konkurences ierobežojuma noteikumus un Darba likuma 84.pantā noteikto ierobežojumu, un ir atlaists no darba saskaņā Darba likuma 101.panta l. daļas 2.punktu, kas rada Prasītajam pamatu prasības celšanai par darba līguma nosacījumu pārkāpšanu un saņemtās atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu un līgumsoda 10% apmērā piedziņu (saskaņā ar daba līguma 5.3.punktu un Darba likuma 86.panta 3.daļu).

Papildus Darba algai Darba devējs saskaņā ar Līguma 6.10. punktu izmaksāja darbiniekam atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu par Līguma 3.8, 3.9 un 3.10. punktos minētās informācijas neizpaušanu un konkurences ierobežojuma ievērošanu 250,00 LVL mēnesī pirms nodokļu nomaksas.

Līgumā noteiktais atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu apmērs tika grozīts ar 30.12.2013. vienošanos Par Darba līguma grozījumiem Nr.l. un sastādīja 514,55 EUR, un ar 29.12.2014. vienošanos Par Darba līguma grozījumiem Nr.3, sastādot 507,87 EUR.

Atbildētājam izmaksātās atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu apmērs ir 26 668,64 EUR par visu periodu, plus 10 % līgumsods - 2666,86 EUR, kopsummā 29 333,50 EUR.

Citē Darba likuma 86. panta 3. daļu, Civillikuma 1770. un 1772. pantu un norāda, ka tādējādi Atbildētājam izmaksātā atlīdzība par konkurences ierobežojuma ievērošanu 26 668,64 EUR apmērā Civillikuma izpratnē ir uzskatāma par zaudējumiem.

2020.gada 27. novembrī tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst. Norāda, ka prasītāja lūdz piedzīt prasībā norādītās summas, pamatojoties uz 29.08.2013. Darba līguma Nr.290813/01 3.10.pantu. Darba līguma 3.10. piemērošanas priekšnosacījums ir pušu darba tiesisko attiecību izbeigšana.

Ar 2020.gada 21.augusta Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedumu civillietā C29208320 /pers. A/ prasība pret prasītāju bija pilnība apmierināta, nospriežot atzīt par spēkā neesošu prasītājas 2019.gada 18.decembra uzteikumu /pers. A/ un atjaunot viņu darbā. Sakarā ar to, ka prasītāja iesniedza apelācijas sūdzību, spriedums nav stājies spēkā.

Ja apelācijas instance atkārtoti apmierinās prasību par uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu un atjaunos atbildētāju darbā, prasītājai zudīs tiesiskais pamats lūgt tiesu piedzīt kādas summas no atbildētāja, pamatojoties uz Darba līguma 3.10.punktu.

Norāda, ka Prasībā norādītie fakti par konkurences ierobežojuma noteikumu pārkāpšanu neatbilst patiesībai, jo /pers. A/ kļuva par SIA "BALTECH" vienīgo dalībnieku un valdes locekli ar Prasītājas valdes locekļa /pers. I/ piekrišanu, un vēl vairāk – pēc viņa lūguma, lai optimizētu Prasītājas nodokļu maksāšanu. SIA "BALTTECH" grāmatvedību kārtoja Prasītāja grāmatvede /pers. J/, bet juridisko nodrošinājumu sniedza zvērināts advokāts VITĀLIJS LEŠČINSKIS. Norāda, ka SIA "BALTTECH" rūpniecības ķīmijas preces un Prasītāja asortiments būtiski atšķiras.

Prasītāja nav pierādījusi, ka atbildētāja profesionāla darbība rada vai var radīt konkurenci Prasītājas komercdarbībai. 2015.gada 13.oktobrī stājās spēkā grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām", saskaņā ar kuriem noteikts nodokļu maksātāja pienākums sniegt Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par pamatdarbības veidu atbilstoši saimnieciskās darbības statistiskās klasifikācijas kodiem – NACE. Prasītāja kā savu vienīgo darbības veidu deklarēja Citu mašīnu un iekārtu vairumtirdzniecību (4669 NACE2), bet minētais darbības veids nekāda veidā nav saistīts ar rūpniecības ķīmijas preču tirdzniecību.

Norāda, ka Darba līgums un spēkā esoša likumdošana neaizliedz atbildētājam apmeklēt juridiskās personas, veikt sarunas ar citiem cilvēkiem vai novietot savu automašīnu stāvēšanai atļautajā vietā. Minētais fakts nekādā veidā nepierāda konkurences ierobežojumu. /pers. A/ nav un nekad nav bijis SIA "TEMPRA" darbinieks, bet atrašanās SIA "TEMPRA" ofisā un saruna ar kādu cilvēku nevar būt par pierādījumu konkurences ierobežojumiem. Lūdz prasību noraidīt kā nepamatotu.

2021. gada 6. janvārī lietas dalībnieki informēti, ka, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā 2021.gada 26. janvārī.

Motīvu daļa

Pārbaudot rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība nav pamatota.

Lietā nodibināts, ka starp Darbinieku /pers. A/ un Darba devēju SIA "Westward" 2013. gada 29. augustā tika noslēgts Darba līgums Nr. 290813/1 un 2013. gada 30. decembra, 2014. gada 28. novembra un 2014. gada 29. decembra Vienošanās par darba līguma grozījumiem (lpp. 11-16,17-18.,19.,20-21).

Saskaņā ar Darba līguma 3.10. pantu, Darbinieks apņemas divus gadus pēc darba attiecību izbeigšanās ar Darba devēju Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas un Igaunijas Republikas teritorijā neveikt profesionālu darbību un/vai nestrādāt cita darba devēja labā, ja šāda darbība rada vai var radīt konkurenci darba devēja komercdarbībai (t. sk. gultņu, instrumentu un rūpnieciskās transmisijas tirdzniecība).

Savukārt, Darba līguma 5.3. pants noteic, ka Līguma 3.10. punktā minētā konkurences ierobežojuma pārkāpuma gadījumā vai darba attiecību izbeigšanas gadījumā, pamatojoties uz Darba likuma 101. panta pirmās daļas 1.,2.,3.,4. vai 5. punkta noteikumiem, Darbinieks apņemas atmaksāt Darba devējam visu saņemto atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu, bez tam, Līguma 3.10. punktā minētā konkurences ierobežojuma pārkāpuma gadījumā Darbinieks apņemas samaksāt Darba devējam līgumsodu 10% apmērā no saņemtās atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu.

Lietā netiek apstrīdēts, ka darba attiecību pastāvēšanas periodā no 2013. gada 20. septembra līdz 2019. gada 20. decembrim atbildētājs ir izmaksājis /pers. A/ atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu kopumā EUR 26668,64 apmērā, savukārt, 10% no šīs summas sastāda EUR 2666,86 (lpp. 43-48).

No minētā secināms, ka izskatāmajā lietā tiesas pienākums ir noskaidrot, vai prasītājam pastāv tiesisks pamats atprasīt no atbildētāja visu saņemto atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu pušu starpā noslēgtā Darba līguma izpratnē.

Pienākumu Darbiniekam atmaksāt Darba devējam visu saņemto atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu nosaka Darba līguma 5.3. pants, no kura izriet, ka atlīdzība atmaksājama sekojošos gadījumos:

- ja darbinieks pārkāpis Darba līguma 3.10. pantā noteikto konkurences ierobežojumu;
- ja darba attiecības ar Darbinieku izbeigtas, pamatojoties uz Darba likuma 101. panta pirmās daļas 1.,2.,3.,4. vai 5. punkta noteikumiem.

Tiesa atzīst, ka atlīdzības par konkurences ierobežojumu atmaksas priekšnosacījumi Darba līgumā ir noteikti izsmeļoši un paplašināti tulkojami nav.

Prasītājs norādījis, ka darba tiesiskās attiecības starp /pers. A/ un SIA "WESTWARD" tika izbeigtas 19.12.2019, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta l. daļas 2.punktu, jo darbinieks rīkojās prettiesiski un zaudēja darba devēja uzticību. Minēto apgalvojumu apliecina 2019. gada 18. decembra Darba devēja paziņojums par darba tiesisko attiecību izbeigšanu Nr. 1-12/2019 (lpp. 34).

No lietas materiāliem izriet, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020. gada 21. augusta spriedumu civillietā Nr. C29208320 SIA "Westward" 2019. gada 18. decembra uzteikums /pers. A/ atzīts par spēkā neesošu, atjaunojot /pers. A/ darbā (lpp. 131-137).

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021. gada 12. janvāra spriedumu lietā Nr. CA-0513-21/30 SIA "Westward" 2019. gada 18. decembra uzteikums /pers. A/ atkārtoti atzīts par spēkā neesošu un /pers. A/ atjaunots darbā SIA "Westward" (lpp.247-258).

Neraugoties uz to, ka spriedums vēl nav stājies likumīgā spēkā, tiesa uzskata, ka šobrīd nav pamata uzskatīt, ka darba tiesiskās attiecības ar atbildētāju pēc Darba likuma 101. panta pirmās daļas 2. punkta ir izbeigtas tiesiski un pamatoti, lai varētu atzīt, ka ir iestājies viens no Darba līguma 5.3. punktā norādītajiem priekšnoteikumiem atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu atmaksāšanai.

Kā otrs priekšnoteikums atlīdzības par konkurences ierobežojuma ievērošanu atmaksāšanai ir tas, ka darbinieks ir pārkāpis Darba līguma 3.10. pantā noteikto konkurences ierobežojumu, un proti, Darbinieks apņemas divus gadus pēc darba attiecību izbeigšanās ar Darba devēju Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas un Igaunijas Republikas teritorijā neveikt profesionālu darbību un/vai nestrādāt cita darba devēja labā, ja šāda darbība rada vai var radīt konkurenci darba devēja komercdarbībai.

No Darba līguma 3.10. panta izriet, ka tā piemērošanas priekšnosacījums ir darba attiecību izbeigšana pušu starpā.

Arī Darba likuma 84. panta pirmā daļa nosaka, ka darbinieka un darba devēja vienošanās par darbinieka profesionālās darbības ierobežojumu (konkurences ierobežojums) ir pieļaujama pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanās.

Kā jau norādīts iepriekš spriedumā, tiesa nav konstatējusi, ka darba tiesiskās attiecības pušu starpā ir tiesiski izbeigtas, uz ko norāda divu instanču tiesu spriedumi lietā.

Apstākļos, kad noslēgtajā Darba līgumā un Darba likuma 84. pantā atlīdzības par konkurences ierobežojuma atmaksāšana ir atkarīga no darba tiesisko attiecību izbeigšanas pušu starpā, tiesa atzīst, ka prasītājam nav tiesību prasīt un atbildētājam nav pienākuma atmaksāt atlīdzību par konkurences ierobežojuma ievērošanu Darba līguma 5.3. punkta izpratnē.

Ievērojot, ka ir konstatēts patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, tiesa spriedumā nevērtē pārējos prasības pieteikumā norādītos apstākļus, kas attiecas uz konkurences ierobežojuma pārkāpuma būtību atbildētāja rīcībā, kļūstot par SIA "Balttech" valdes locekli un atbildētāja iebildumus šajā sakarā.

Ievērojot visu iepriekšminēto, prasība ir noraidāma pilnībā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un vadoties Civilprocesa likuma 8. un 97. panta, tiesa

nosprieda:

SIA "WESTWARD" prasību pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu noraidīt pilnībā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas (sastādīšanas) dienas-2021. gada 26. janvāra, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese S. Meliņa